

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2017

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2017

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2017. — 109 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Совтис Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Карпенчук Світлана Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Константинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 12 від 26.10.2017 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2017

вивчення ролі звуків у мовленні, їх акустико-фізіологічних властивостей, позначення звуків на письмі;

- самостійна робота з підручником – під час закріплення алфавіту, правил написання апострофа, м'якого знака, звукового значення букв я, ю, є, ї;

- метод порівняння – під час зіставлення голосних і приголосних, дзвінких і глухих, твердих і м'яких приголосних звуків;

- евристична бесіда – для усвідомлення нових понять, яка полягає в умілій постановці запитань, підведенні учнів до самостійних узагальнень, висновків, виведення правил.

Висновки. Отже, від правильно сформованих фонетичних знань, умінь і навичок значною мірою залежить успішність засвоєння учнями інших мовних тем початкового курсу української мови, зокрема правопису.

Знання з фонетики відіграють важливу роль у вивченні іншого мовного матеріалу, вони повинні вплітатися в загальну систему навчання мови учнів молодшого шкільного віку, пов'язуватися з розвитком їхнього мовлення, із засвоєнням правильного, виразного читання, інтонації, збагачення словника, розвитком комунікативних здібностей, вихованням любові до рідного слова.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вашуленко М.С. Українська мова: Підруч. для 2 кл. загальноосвіт. навч. закл. з навчанням українською мовою / М.С. Вашуленко, С. Г.Дубовик. – К.: Освіта, 2012. – 160 с.
2. Грона Н. Використання різних видів списування для вироблення стійкої орфографічної навички у другокласників / Н. Грона // Початкова школа. – 2009. – №10. – С.39-43.
3. Захарчук З.О. Методика вивчення приголосних звуків у 2-му класі / З.О.Захарчук, Т.Ковтунович. – Рівне: РДГУ // Поч. осв. – 2007. – №1. – С.18-20.
4. Зевако В. Цікаві завдання з української мови в початковій школі / В.Зевако, С.Непийвода. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 127 с.
5. Коваль Г.П. Методика викладання української мови: Навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів / Г.П.Коваль, Н.І.Деркач, М.М.Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2010. – 287 с.
6. Кочерга О. Психофізіологічні основи дій молодших школярів / О.Кочерга // Початкова школа. – 2008. – №1. – С.7-12.

В статтє рассматриваются различные аспекты проблемы формирования фонетико-орфоэпической компетенции учащихся начальных классов, обоснование и раскрытие психолого-педагогических и теоретико-практических основ изучения языкового материала в начальных классах на фонетической основе.

Ключевые слова: фонетико-орфоэпическая компетенция, ученики начальных классов.

The article discusses various aspects of the problem of formation of phonetic-orphoetic competence of primary school students, the substantiation and disclosure of psychological and pedagogical and theoretical and practical principles for the study of linguistic material in elementary classes on a phonetic basis.

Key words: phonetic-orphoetic competence, elementary school students.

УДК 81'243:37

С.К. РОМАНЮК, М.В. ВЛАСЮК

ІГРОВІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЛЕКСИЦІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У статті висвітлюється доцільність використання ігрових методів навчання лексиці на уроках англійської мови в навчальному процесі початкової школи.

Ключові слова: гра, ігрові методи, лексичні ігри, ігрова діяльність, ігрові вправи.

Постановка проблеми. У наш час усе більше розширюються зв'язки України із зарубіжними країнами й інтерес до вивчення англійської мови невпинно зростає. Тому, щоб підвищити мотивацію до вивчення іноземної мови, педагогу доречно грамотно підбирати методику її викладання. Особливо уважним при цьому має бути вчитель у початковій школі, оскільки мова тільки починає вивчатися, а індивідуальні особливості дитини потребують пильної уваги.

Мета статті висвітлити доцільність використання ігрових методів навчання лексиці на уроках англійської мови в навчальному процесі початкової школи. На нашу думку, одним із найефективніших засобів розвитку інтересу до вивчення англійської мови, поряд з іншими методами і прийомами, які використовуються на уроках у початкових класах, є гра.

Аналіз досліджень і публікацій. Про навчальні можливості ігор відомо вже давно. І більшість сучасних педагогів відзначають, що вони містять великі потенційні можливості. Так, В. О. Сухомлинський зазначав: «Без гри немає і не може бути повноцінного розумового розвитку. Гра – це величезне світле вікно, через яке в духовний світ дитини вливається живлющий потік уявлень, понять про навколишній світ. Гра – це

іскра, що запалює вогник допитливості» [2, с. 4].

Актуальність дослідження. У грі проявляються особливо повно й часом знеачка здатності людини, і особливо дитини. Чим цікавіші ігрові дії, котрі вчитель використовує на уроках, тим ефективніше учні запам'ятовують, узагальнюють та систематизують отримані знання. У початковій школі важливо зацікавити учнів вивченням іноземної мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, умотивувати необхідність і значущість володіння іноземною мовою як неповторним засобом міжкультурного спілкування. Навчання лексиці займає чи не найважливіше місце у викладанні англійської мови на початковому етапі, тому вчитель повинен сприяти виникненню в учнів бажання вивчати іноземну мову. Особливо це актуально для учнів початкових класів, адже, відомо, що молодший шкільний вік характеризується тим, що дитині важко зосередитися або займатися тим, чим їй не до вподоби, або не цікаво. Початкова школа має забезпечити наступність і безперервність процесу навчання іноземної мови у всьому курсі середньої школи, сформувати базові навички і вміння, потрібні для подальшого розвитку комунікативної компетенції в основній і в старшій школі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Гра – це потужний стимул до оволодіння мовою. Розвивальне значення гри закладено самою природою, оскільки гра – це завжди емоції, а там де є емоції, там активність, уява, працює творче мислення. Структура гри, її смисловий зміст і правила стимулюють пізнавальну і творчу активність дитини. Наявність пізнавальних інтересів у школярів сприяє зростанню їх активності на уроках, якості знань, формуванню позитивних мотивів навчання. У грі особливо повно й часом несподівано проявляються здібності дитини. Гра завжди передбачає прийняття рішень – як учинити, що зробити, як виграти. Бажання вирішити ці питання загострюють розумову діяльність тих, хто грає. А якщо дитина при цьому говорить іноземною мовою, то тут приховуються багаті навчальні можливості. Для дітей гра – захоплююче заняття. У ній усі рівні. Вона посилює навіть слабким учням. Під час гри непомітно засвоюється мовний матеріал, стає легше навчатися.

Гра – це один з інструментів учительської професії, інструмент, яким можна скористатися на будь-якому етапі уроку для розв'язання дидактичних, виховних і розвивальних завдань. На значення гри в навчально-виховному процесі звертали особиву увагу класики педагогіки Ш. Амонашвілі, Л. Виготський, А. Макаренко, В. Сухомлинський. Не меншу увагу приділяють ролі ігор і сучасні методисти: С. Ніколаєва, П. Підкасистий, Ж. Хайдаров, Т. Шкваріна. На їхню думку, застосування педагогічної технології використання дидактичної гри у процесі навчання активізує навчально-пізнавальну діяльність молодших школярів, сприяє розвитку творчого мислення, умотивовує навчальну діяльність учнів.

Початковий етап навчання іноземної мови надзвичайно важливий у всьому навчальному курсі. Під ним у сучасному загальноосвітньому навчальному закладі розуміють той період навчання, під час якого формуються основи іншомовної комунікативної компетенції, потрібні та достатні для подальшого їх розвитку й удосконалення. Тут відбувається становлення початків фонетичних, лексичних, граматичних та орфографічних навичок та вмінь аудіювання, говоріння, читання й письма в межах програмних вимог. Метою статті є розкриття особливостей використання лексичних ігор на уроках англійської мови в початковій школі.

Серед основних переваг навчання іноземної мови молодших школярів можна відзначити такі: вивчення іноземної мови в цьому віці позитивно впливає на розвиток психічних функцій дитини (пам'яті, уваги, мислення, сприймання, уяви тощо) і стимулює її загальні мовленнєві здібності, створює базу для подальшого її вивчення. Навчальна діяльність у початковій школі набуває специфічного змісту, що зумовлено особливостями формування та розвитку пізнавальних інтересів учнів, їхньої поведінки, емоційно-вольової та мотиваційної сфери, своєрідним характером діяльності та мовлення. У молодшому шкільному віці починають формуватися базові навчальні навички та вміння, а це означає початок нового періоду складного психічного та інтелектуального розвитку особистості. Навіть схематичний погляд на молодший шкільний вік дозволяє зробити висновки про унікальність цього етапу навчання. Підвищена чутливість, довірливе ставлення до авторитету, вразливість, висока реактивність у рухах, спрямованість на оточуючий світ, наслідувальність у діях, швидка втомлюваність – ці та деякі інші ознаки характерні для дітей, що починають активно займатися навчальною діяльністю.

Досліджено, що для дітей молодшого шкільного віку одним з основних видів діяльності є гра. Це природний вид діяльності, притаманний дитині. Її цікавість до ігор, старанність, з якою вона бере участь у них, дозволили психологам вважати дитячі ігри серйозним заняттям. У процесі гри учень формується як суб'єкт діяльності. Гра як організована в класі дія викликає напруження емоцій і розумових зусиль учасників та передбачає прийняття ними швидкого рішення, миттєвої реакції: що сказати? як вчинити? Пошук відповідей на ці запитання загострює розумові здібності, розвиває кмітливість. Знання, отримані в результаті певного зусилля (розумового чи фізичного), більш стійкі, ніж отримані в готовому вигляді [3, с. 11].

На уроці вчителі мають справу з особливим видом ігор – навчальними іграми. Вони відрізняються від розважальних тим, що мають певну методичну мету. Для учнів така гра залишається розвагою, навчання відсувається на другий план. Для вчителя ж будь-яка навчальна гра – це насамперед передача знань. Він завжди чітко й точно уявляє собі, яку навчальну мету переслідує та або інша гра. Однак, педагогу в жодному разі не слід показувати учням, що його більше цікавить її навчальна сторона. Вчитель повинен сміятися, радіти й гратися разом з учнями, інакше гра перетвориться у звичайну вправу. Знавець і організатор дитячих ігор С. А. Шмаков пише: «Сьогодні рідко хто з педагогів не розуміє значення гри, але мало хто робить гру союзницею

свої нелегкої праці, хоча гра – це перевірка дитини на практиці: гри бояться тому, що в ній потрібно самому вчителю грати, а це не легко. Але це необхідно» [5, с. 3]. У процесі гри формування вимовних, лексичних і граматичних навичок відбувається в захоплюючій для дітей формі. Ігри розвивають спостережливість у школярів, поживляють урок, підвищують інтерес до вивчення іноземної мови.

За досягненням практичної мети уроку ігри можна класифікувати так:

- фонетичні;
- лексичні;
- граматичні;
- ігри на розвиток навичок читання, аудіювання, усного мовлення, письма;
- рухливі ігри;
- інтерактивні тощо [4, с. 42].

Метою лексичних ігор є повторення лексики з будь-якої теми, удосконалення орфографічних навичок. Ці ігри слідом за граматичними продовжують будувати фундамент мови, тому що оволодіння лексичним і граматичним матеріалом створює можливість для переходу до активної мови учнів. Такі ігри переслідують наступні цілі:

- познайомити учнів із новою лексикою та зі сполучуваністю слів;
- тренувати учнів у вживанні лексики в ситуаціях, наближених до природної обстановки;
- активізувати мовленнєво-мисленнєву діяльність учнів;
- розвивати мовну реакцію учнів.

Ігри доцільно проводити не тільки після повного засвоєння молодшими школярами навчального матеріалу теми, але й на певних етапах його вивчення. Під час пояснення нового матеріалу гра може допомогти вчителю розв'язати два важливі взаємозалежні завдання – зацікавити учнів новою темою і зробити зміст теми зрозумілим [1, с. 155]. Наприклад, демонстрація вчителем тематичних малюнків, предметів, іграшок може слугувати для семантизації нової лексики. На уроці англійської мови в початковій школі можна використати гру в асоціації. Учитель пропонує вивчити якесь слово і просить назвати учнів, із чим воно в них асоціюється (для прикладу: dog – собака – ДОГ (порода собак), ball – м'яч – футБОЛ, волейБОЛ, баскетБОЛ, mirror – дзеркало – приМІР'яти).

Для закріплення матеріалу ігрові технології також є досить ефективними. Молодші школярі відпрацьовують навички під час гри особливо охоче й результативно, саме тоді вони задіють різні види запам'ятовування, моторну пам'ять.

Наприклад, для відпрацювання або повторення вивченої лексики на уроці в початковій школі ефективними є наступні лексичні ігри, які пропонує педагог О. Мицик:

- «Четвертий зайвий» (викресли «зайве» слово: pencil, book, balloon, pen);
- «Що зникло» (впиши літеру, що зникла: gre_n, bl_e, or_nge);

– «Лото» (учням пропонують картку з 12 надрукованими словами. Кожна команда отримує коробку з гудзиками. На екрані з'являється зображення. Ті, у кого є таке слово, накривають його гудзиком. Перемагає той, хто заповнює 4 квад-рати (по вертикалі, по горизонталі, або по діагоналі) [4, с. 43].

– «Виправ учителя» (учитель, указуючи на частини тіла, одяг, кольори тощо, навмисне помиляється, учні називають правильне слово).

Гра також є корисною на етапі контролю засвоєння знань. Використання ігор під час перевірки знання учнями лексичних одиниць дозволяє більш творчо підходити до оцінювання, а також залучати до роботи всіх учнів класу.

– «Перевір себе» (учням пропонують тему (school, animals, clothes, weather, character and appearance), на яку упродовж 1,5 – 2 хв. вони повинні написати якомога більше слів. Учні по черзі зачитують слова. Якщо слово повторюється, то його викреслюють. Перемагає той, у кого залишиться більше слів;

– «Вінегрет» (на дошці написані слова, літери в яких перемішані. Учні повинні розпізнати слова та записати їх у зошити. Перемагає той, хто правильно запише всі слова. Для спрощення завдання вчитель указує тему, до якої можна віднести слова) [4, с. 45].

Ігри при навчанні лексики на уроках англійської мови можуть бути дуже корисними, але вони повинні враховувати цілий ряд вимог:

- бути економними за часом і спрямованими на вирішення певних навчальних завдань;
- знімати напругу уроку й стимулювати активність учнів;
- залишати навчальний ефект на другому, часто неусвідомлюваному плані, а на першому, видимому місці завжди реалізовувати ігровий момент;
- бути «керованими», не збивати заданий ритм навчальної роботи на уроці й не допускати ситуації, коли гра виходить з-під контролю;
- не залишати жодного учасника пасивним або байдужим.

Лексичні ігри важливо проводити систематично й цілеспрямовано на кожному уроці, починаючи з елементарних ігрових ситуацій, поступово ускладнюючи та урізноманітнюючи їх. Щоб ігрова діяльність на уроці в початковій школі проходила ефективно й давала бажані результати, необхідно нею керувати, забезпечивши виконання таких вимог:

- готовність учнів до участі в грі (кожний учень повинен засвоїти правила гри, чітко усвідомити її

мету, кінцевий результат, послідовність дій, мати потрібний запас знань для участі в грі);

- забезпечення кожного учня необхідним дидактичним матеріалом;
- чітка постановка завдання гри. Пояснення гри – зрозуміле, чітке;
- складну гру слід проводити поетапно, поки учні не засвоять окремих дій, а далі можна пропонувати всю гру й різні її варіанти;
- дії учнів слід контролювати, своєчасно виправляти, спрямовувати, оцінювати;
- не можна допускати приниження гідності дитини (образливі порівняння, оцінка за поразку в грі, глузування тощо).

Таким чином, використання ігрових вправ на уроках іноземної мови впливає на розумовий розвиток дітей, удосконалює їхні мислення, увагу, творчі здібності, забезпечуючи навчання у співпраці. Гра дає можливість уникнути перенавантаження молодших школярів і сприяє стійкому засвоєнню мовного матеріалу в умовах, максимально наближених до природних, створює навчально-мовні ситуації, у яких ураховуються вже сформовані мовні навички. Ігрові технології на уроках у початковій школі не є другорядним видом діяльності, це – необхідна, всеосяжна частина вивчення іноземної мови. У той же час, маючи за мету отримати певну мовну користь і досягти бажаного навчального результату, ігрові технології необхідно ретельно добирати, планувати, готувати та керувати ними.

Перспективи досліджень вбачаємо в подальшому вивченні ігрових методів навчання лексики на уроках англійської мови в початковій школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. – Х. : Вид. група «Основа», 2011. – 255 с.
2. Козак А. М. Використання гри на уроках іноземної мови // Англійська мова та література. – 2011. – № 14. – С. 4-6.
3. Кропачова О. Домашні завдання з англійської мови. Від дитсадочка до школи //English. – 2011. –№ 38. – С. 11-12.
4. Мицик О. М. Гра як метод навчання іншомовного спілкування учнів початкової школи //Англійська мова та література. – 2013. – № 22/23. – С. 40-49.
5. Самовник В. В. Значення та роль гри як інтерактивної технології навчання //Англійська мова та література. – 2012. – № 27. – С. 2-7.

В статтє описується необхідність використання ігрових методів обучения лексики на уроках англійського языка в учебном процесє начальной школы

Ключевые слова: *игра, игровые методы, лексические игры, игровая деятельность, игровые упражнения.*

The article describes the need to use gaming methods of teaching vocabulary in English lessons in the primary school education process.

Key words: *game, game methods, lexical games, game activity, game exercises.*

УДК 81'243:373.3

Л.В. ДЕНИСЮК, М. БАХОВСЬКА

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглядається значення розвитку мовленнєвої компетенції учнів на уроках англійської мови, як необхідної умови розвитку особистості. Визначені методи та прийоми формування комунікативної компетенції молодших школярів.

Ключові слова: *компетентність, мовленнєва компетенція, розвиток комунікативної компетенції.*

Постановка проблеми. На початку ХХІ ст. іноземна мова стає важливим засобом міжнародного спілкування. Як відомо, сучасні нормативні матеріали орієнтують учителів на формування в учнів певного рівня іншомовної комунікативної компетенції, тобто здатності спілкуватися іноземною мовою на міжкультурному рівні. Головною метою будь-якої системи освіти є розвиток особистості учня. Навчання виступає як основа та засіб психічного і в цілому особистісного розвитку людини. Стосовно предмета «іноземна мова» саме таким є *комунікативно орієнтоване навчання*. Основною метою навчання іноземної мови у загальноосвітніх навчальних закладах є розвиток можливостей учнів використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу. Саме на уроках іноземної мови вчитель формує в учнів уміння і навички іншомовного спілкування, передбачити досягнення ними такого рівня комунікативної компетенції, який був би достатнім для здійснення спілкування у певних комунікативних сферах, орієнтуватися у соціокультурних аспектах країни, мову якої вивчають.

Аналіз останніх джерел досліджень. Проблеми мовленнєвої компетенції вивчали ряд дослідників, зокрема, І. Бім, І. Зимньої, Т. Ібрагімова, А. Новікова, М. Пожарської, Р. Мильруд, А. Хуторського та ін.

ЗМІСТ

<i>КІРІЛКОВА Н.В., ДЯЧОК К.І.</i>	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФІТОНІМІВ У ГОВІРЦІ СЕЛА СМОРОДСЬК ДУБРОВИЦЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	3
<i>МАНДРИК Н. В., НОВАЧОК М.В.</i>	СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОЙКОНІМІКОНУ БЕРЕЗНІВЩИНИ	4
<i>ШКАРБАН Т. М., ДЕМЧУК Ю.В.</i>	КОЛЬОРОНАЗВИ ЯК ЗАСІБ ТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ДІЙНОСТІ У ТВОРАХ ВОЛОДИМИРА ЛИСА	6
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М.</i>	МОДЕЛЮВАННЯ КОНЦЕПТОСФЕРИ ЗРАДА У ЗІСТАВНО-ТИПОЛОГІЧНОМУ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОМУ ВИСВІТЛЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)	8
<i>ПАВЕЛКІВ К.М., ШЕРЕМЕТ М. В.</i>	НОВОТВОРИ НА ПОЗНАЧЕННЯ НОМІНАЦІЙ НАЗВ ЯВИЩ ПРИРОДИ У ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКІВ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ: СЕМАНТИКА, ФУНКЦІЇ, ПРАГМАТИКА	12
<i>ДАНІЛОВА Н.Р., ДІДУШОК В.О.</i>	ФУНКЦІОНУВАННЯ АВСТРАЛІЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	15
<i>ДЕНИСЮК Л.В.</i>	ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВНЗ	17
<i>ДУБРОВА А.С.</i>	ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ	20
<i>КОВАЛЮК В.В., ШЕВЧУК Ю.О.</i>	ВИКОРИСТАННЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ	21
<i>МОРОЗ Л.В.</i>	ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ФРН ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	25
<i>ПАВЕЛКІВ К.М.</i>	ПРЯМИЙ МЕТОД ЯК ОДИН ІЗ КОМПОНЕНТІВ УСПІШНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ ВНЗ	27
<i>ТРОФІМЧУК В.М., КОЗИК О.Я.</i>	ВАЖЛИВІСТЬ АВТЕНТИЧНИХ ТЕКСТІВ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-МІЖНАРОДНИКІВ	30
<i>МОРОЗ Л.В.</i>	МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ – ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ	33
<i>ДАНІЛОВА Н.Р., ПОЦКО Е.Є.</i>	РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	39
<i>ТРОФІМЧУК В.М., МАРИНІНА І.В.</i>	ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-МІЖНАРОДНИКА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	42
<i>ВАСИЛЬКЕВИЧ С.С.</i>	ПРО ПИТАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	46
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л.М., МИСЬ К. Ю.</i>	РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	49
<i>МОРОЗ Л. В., ДОРОШЕНКО С. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ, ЯК ЗАСОБУ НАОЧНОСТІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	51
<i>РОМАНЮК С. К., КОРИНЕЦЬ О. О.</i>	ВИКОРИСТАННЯ РИМОВАНИХ ТЕКСТІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	53
<i>ПАВЕЛКІВ К.М., МАЗУРИК В. В.</i>	ІГРОВА ТЕХНОЛОГІЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	56
<i>ЛУК'ЯНИК Л.В., ЮРКОВСЬКА І.В.</i>	МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИКО-	

	ОРФОЕПІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	60
<i>РОМАНЮК С. К., ВЛАСЮК М.В.</i>	ІГРОВІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЛЕКСИЦІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	62
<i>ДЕНИСЮК Л.В., БАХОВСЬКА М.В.</i>	ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	65
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М., МУЗИЧУК О. В.</i>	ДИДАКТИЧНА ГРА НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	67
<i>КРАЛЯ І.В., МАР'ЮСИК І. В.</i>	ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	70
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л.М., ПЕТРИК М. А.</i>	ПЕРЕВІРКА ЯКОСТІ ЗНАНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ РІЗНИХ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	74
<i>РОМАНЮК С. К., ЦІСАРУК О. Е.</i>	СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	77
<i>МОРОЗ Л. В., КИРИЛЮК Н. О.</i>	ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	79
<i>ЛУК'ЯНИК Л.В. , СТАДНІК Л.В.</i>	МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ НА УРОКАХ РІДНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	82
<i>БОЙКО Н.Г.</i>	ЕЛЕКТРОННЕ ЛИСТУВАННЯ ТА ЧАТ-УРОКИ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ В УЧНІВ МОВЛЕННСВИХ УМІНЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	85
<i>ДУБРОВА А.С., ГІС Н.С., ЛЕВИЦЬКА М.Є.</i>	НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	89
<i>ГАМЗА А. В., ЗАДЕРЕЙЧУК Ю. О.</i>	ФОРМУВАННЯ УВИРАЗНЕНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРИКМЕТНИКА	93
<i>ПАВЕЛКІВ К.М. , ШУЛЬГУН М. В.</i>	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗОРОВОЇ НАОЧНОСТІ	96
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л.М., ВАВУЛІЧ В.А.</i>	БАЧЕННЯ ШЛЯХІВ ВДОСКОНАЛЕННЯ УРОКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ВЧИТЕЛЯМИ- ПРАКТИКАМИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	98
<i>РОМАНЮК С. К., ДЕМ'ЯНЮК І. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	104
<i>ДУБРОВА А.С., КУШНЕРЧУК І.О.</i>	СУТНІСТЬ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	107
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л. М. , МАРКОВЕЦЬ О. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	109
<i>ЛУК'ЯНИК Л.В., АВРАМИШИН К.В.</i>	МЕТОДИКА ЗБАГАЧЕННЯ МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	
	ЕТНОКУЛЬТУРОЗНАВЧОЮ ЛЕКСИКОЮ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	111
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л.М., ПАСЕКА І.О</i>	НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	114
<i>ЛУК'ЯНИК Л.В., ФЕДОРЕНКО В.В.</i>	МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНОЇ ДИКЦІЇ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	117
<i>ЯСНОГУРСЬКА Л.М., ГОДИНА А.В.</i>	ВИКОРИСТАННЯ КАЗКИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	119
<i>РОМАНЮК С. К., СТРИЛЕЦЬКА К. А.</i>	ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОГО МЕТОДУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	127
<i>ЛУК'ЯНИК Л.В., МИСЬ К.Ю.</i>	ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ	130
<i>МОРОЗ Л.В., МОРОЗ Н.М.</i>	ПРО ПИТАННЯ МОВНОЇ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ	

<i>СІРАНЧУК Н.М., СКОПА Н.М</i>	СВІДОМОСТІ НАЦІЇ ЗНАННЯ ПРО РОСЛИНИ ЯК КОМПОНЕНТ ЗМІСТУ КУРСУ «ПРИРОДОЗНАВСТВО»	132 135
<i>ІВАШКЕВИЧ Е.Е.</i>	PERSONAL RELIABILITY OF THE NARRATOR: TRADITIONAL AND NONTRADITIONAL NARRATIVE DISCOURSE	137
<i>МИХАЛЬЧУК Н.О., АНТЮХОВА Н.І.</i>	THE IDEA OF UNDERSTANDING IN THE PSYCHOLOGICAL PARADIGM OF PROVERBS AND SAYINGS	141
<i>Відомості про авторів</i>		146
<i>Зміст</i>		148

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Краля І.В, Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.10.2017 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39 Замовлення № Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2016. — 109с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2